

Adli işbirliği kapsamında kalan işlemleri iç hukukumuz yönünden bir bütün olarak düzenleyen 6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu 23 Nisan 2016 tarihinde TBMM tarafından kabul edilerek 5 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Böylece, daha önce mevzuatımızdaki genel hükümler çerçevesinde uygulanan birçok uluslararası adli yardımlaşma kurumu yasal zemine kavuşturulmuştur. Bunlardan biri de video konferans yoluyla uluslararası adli yardımlaşma yöntemidir.

Görüntülü ve sesli iletişim tekniklerinin uluslararası adli yardımlaşmada kullanılabilmesi imkanını düzenleyen Kanunun 9. maddesi, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Sözleşmesi'ne Ek 2 Nolu Protokol'de (CETS 182) yer verilen 'video konferans aracılığıyla duruşma' başlıklı 9. maddenin iç mevzuatımıza yansıtılmış halidir. Ülkemiz söz konusu Ek 2 Nolu Protokolü 11 Temmuz 2016 tarihinde onaylamış olup, Protokol ülkemiz bakımından 1 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Kanun'da yapılan bu düzenlemede, adli yardımlaşma talebinin yerine getirilmesinde görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılmasının istenebileceği ve bu taleplerin yerine getirilmesinde, yerine getiren devlet hukukunun uygulanacağı ve bu devletin makam ve mercilerinin yönetimi altında gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

Kanun'un 9. maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında, söz konusu adli yardımlaşmanın, yerine getiren devletin makam ve mercilerinin yönetimi altında yapılması kuralının istisnası düzenlenmiştir. Buna göre, eğer milletlerarası anlaşmalarda hüküm bulunuyorsa, görüntülü ve sesli iletişim teknikleri kullanılarak yapılan uluslararası adli yardımlaşma talep eden devlet hukuku uyarınca ve bu devlet yetkili adli mercilerinin yönetimi altında yapılabilecektir. Şöyle ki;

Türkiye ile yabancı devlet arasındaki milletlerarası anlaşmalarda hüküm bulunması halinde, Türkiye'nin yabancı devletten adli yardımlaşmayı görüntülü veya sesli iletişim teknikleri kullanılmaksuretiyle yerine getirilmesini istemesi durumunda, talep Türk adli mercilerinin yönetimi altında ve Türk hukuku uyarınca yerine getirilecektir.

From the aspect of domestic law, the Law no. 6706 on International Legal Assistance in Criminal Matters, which regulates activities as an entirety within the context of legal assistance, was passed on 23 April 2016 by the Turkish Grand National Assembly (TBMM) and entered into force on 5 May 2016. Thus, international legal assistance organizations previously in practice within the framework of the general provisions in the legislation found legal ground. One of these techniques is international legal assistance through video conference.

The article 9 of the Law that enables the utilization of audiovisual communication techniques for international legal assistance is the incorporation of the article 9 entitled "Legal Assistance through Audiovisual Communication Technique" included in the Second Additional Protocol (ETS 182) to the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters to domestic legislation. The Second Additional Protocol was approved on 11 July 2016 in Turkey and entered into force on 1 November 2016.

These changes made in the Law state that the use of audiovisual communication technique may be requested to be used during the execution for legal assistance. These activities shall be conducted under the supervision of the component authorities of the executing State and in accordance with the law of this State.

In the second and third paragraphs of article 9 of the Law, provides derogation to the rule that requested States shall execute judicial cooperation under the supervision of the competent authorities of that State. Pursuant thereto, in the event that judicial authorities of a foreign State request for legal assistance through audiovisual communication, the request shall be executed, as long as it is provided for by the international agreements, under the supervision of the competent authorities of the requesting State and in accordance with the law of that State.

Namely; in the event that Turkish judicial authorities request that the request for legal assistance is executed through audiovisual communication techniques, the request shall be executed, as long as it is provided for by the international agreements between Turkey and foreign State, under the supervision of competent Turkish authorities and in accordance with Turkish law.

Rahime Fusun ÖZKANAKTI

Yine benzer şekilde, Türkiye ile yabancı devlet arasındaki milletlerarası anlaşmalarda hüküm bulunması halinde, yabancı devlet adli mercilerinin Türkiye’den yaptıkları adli yardımlaşma talebinin görüntülü ve sesli iletişim tekniği kullanılmak suretiyle yerine getirilmesi talepleri, yabancı adli mercilerin yönetimi altında ve bu ülke hukuku uyarınca yerine getirilebilecektir. Ancak, yabancı adli mercilerinin yönetimi altında ve yabancı devlet hukukunun uygulanmasına cevaz verilen bu düzenlemede, adli mercilerimize talebin yerine getirilmesi esnasında hazır bulunma ve işlemler sırasında Türk hukukunun temel ilkelerinin ihlal edilmemesine hassasiyet gösterilmesi ödevi yüklenmiştir.

6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu’ndaki konuya ilişkin düzenlemeler bundan ibarettir. Anlaşılabacağı üzere, Kanun’da görüntülü ve sesli iletişim tekniğiyle adli yardımlaşma kurumunun ana hatlarına yer verilmiştir.

Bahsi geçen müessese, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardım Avrupa Sözleşmesi’ne Ek 2 Nolu Protokolde “video konferans aracılığıyla duruşma” başlığı altında daha detaylı bir şekilde düzenlenmiştir.

Söz konusu Ek Protokolde, video konferans aracılığıyla duruşma düzenlenmesi talebini yerine getirecek tarafın, kendi hukukunun temel ilkelerine ters düşmediği sürece ve duruşmanın yapılabilmesi için gerekli teknik araçlara sahip olması kaydıyla kabul edeceği düzenlenmiştir. Böylelikle, talebin kabul edilmesini müteakip, talep edilen ülke adli makamları kendi ülkesinin hukuku uyarınca dinlenilmesi talep edilen kişiyi çağırarak ve talep edilen ülkenin yetkilisi duruşma süresince orada bulunarak, kendi hukukunun temel ilkelerini gözetecektir.

Ek 2 Nolu Protokolün “video konferans aracılığıyla duruşma” başlıklı 9. maddesinde bahsi geçen yöntem kural olarak tanık ve bilirkişilerin dinlenilmesine hasredilmiştir. Buna göre, talep edilen tarafın ülkesinde bulunan bir kişinin, talep eden tarafın adli makamları tarafından tanık veya bilirkişi olarak dinlenilmesi gerekiyorsa ve bu kişinin talep eden ülkede bizzat dinlenilmesi mümkün değilse veya arzu edilmiyorsa, talep eden taraf maddenin öngördüğü şekilde ilgili kişinin video konferans yoluyla duruşmaya katılmasını talep edebilecektir.

Similarly, in the event that judicial authorities of a foreign State request that the request for legal assistance is executed through audiovisual communication techniques, the request shall be executed, as long as it is provided for by the international agreements between Turkey and foreign State, under the supervision of the competent authorities of the requesting State and in accordance with the law of that State. However, the regulation that allows for the execution of the request under the supervision of the competent authorities and the law of that State, stipulates that, during the execution of the request, Turkish judicial authorities shall be present and shall observe that the fundamental principles of Turkish law are not violated.

Law no. 6706 relating to the subject of International Legal Assistance in Criminal Matters is as such. As it is understood, the law outlines the organization for legal assistance through audiovisual communication technique.

The aforementioned organization is detailed under the heading “hearing through audiovisual communication” in the Second Additional Protocol of the Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters

In the aforementioned additional protocol, it is stipulated that the party executing the request for hearings through audiovisual communication shall execute the request as long as it is provided that it is in accordance with the law of that State and that the necessary technical means for the execution of the hearing are held. Thus, following the execution, the judicial authorities of the requested State shall observe the fundamental principles of its law when the person requested for hearing is summoned in accordance with the law of that State and the authority of the requested State is present during the hearing.

The technique, mentioned in the 9th article entitled “Hearings through Audiovisual Communication” in the Second Additional Protocol, is devoted to the hearing of witness and expert witnesses as a rule. Accordingly, should the person who resides in the State of the requested party be required to testify by the judicial authorities of the requesting party as a witness or expert witness and should the hearing of that person be impossible or undesired, the requesting party may request that the subject attend, as set forth by the article, the hearing through an audiovisual conference.

Rahime Fusun ÖZKANAKTI

Bununla birlikte Ek Protokole göre taraflar, uygun gördükleri durumlarda ve kendi yetkili adli makamlarının onayıyla, sanık veya şüphelinin de video konferans aracılığıyla duruşmaya katılması için Protokol hükümlerine başvurabileceklerdir. Bu durumda tarafların kendi ulusal hukukları ve ilgili uluslararası düzenlemeler uyarınca video konferans gerçekleştirme kararı ve video konferansın hangi yolla gerçekleştirileceği hususları, taraflar arasında yapılacak olan anlaşmayla belirlenecektir.

Ek 2 Nolu Protokol Akit Devletlere, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine hitaben yazılacak bir beyanname ile sanığın ve şüphelinin video konferans aracılığıyla duruşmaya katılmasına çekince koyabilme imkanı tanımıştır. Ülkemiz bu düzenlemeye herhangi bir çekince koymamış ve beyanda bulunmamıştır.

Yukarıda yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere, iç hukukumuzda taşıyan 6706 sayılı Cezaî Konularda Adli İş Birliği Kanunu, Ceza İşlerinde Karşılıklı Adli Yardımlaşma Avrupa Sözleşmesinden farklı olarak, görüntülü ve

sesli iletişim tekniğiyle adli yardımlaşmayı genel olarak düzenlemiş ve söz konusu yöntemin uygulanması açısından yargılamanın sujeleri arasında ayırma gitmemiştir.

Ancak, talep eden Akit devletlerin maddeye çekince koymuş olması durumunda, Ülkemiz de 'karşılıklılık ilkesi' uyarınca, bu devletin video konferans yoluyla sanık savunması alınması yönündeki talebini reddedebilecektir.

Bu çerçevede 'Görüntülü ve sesli iletişim tekniğiyle adli yardımlaşma' hem adli mercilerimizin yargılama faaliyetlerini kolaylaştırması açısından hem de uluslararası adli işbirliğine kazandırdığı etkinlik ve verimlilik açısından, 6706 sayılı Kanunla hukukumuzda kazandırılmış olan önemli bir düzenlemedir.

As regards Additional Protocol, parties may resort to the provisions of the protocol when deemed applicable and with the approval of their judicial authority for the defendant and suspect to attend the hearing through an audiovisual conference. In that case, according to the national laws of the parties and the concerned international law regulations, the decision to execute an audiovisual conference and the means for the execution of the conference shall be determined by an agreement to be signed among parties.

The Second Additional Protocol allows for contracting parties to make a reservation for the defendant and suspect's appearance at a hearing through an audiovisual conference by means of declaration addressed to the Secretary General of the Council. Turkey has not made any reservations nor declarations regarding this regulation.

As understood from the explanations above, unlike the European Convention on Mutual Assistance in Criminal Matters, Law no. 6706 on Judicial Cooperation on Criminal Matters that brings the agreement to

domestic law rectified judicial cooperation through audiovisual communication technique and does not discriminate subjects under trial to which the aforementioned technique can be executed.

However, as per the "principle of reciprocity", Turkey can overrule the request of the State for the statement of defendant through audiovisual conference should contracting States make a reservation to the article.

Within this framework, legal assistance through audiovisual communication technique, which both facilitates the prosecution activities of our judicial authorities and brings force and efficiency to international judicial cooperation, is a significant regulation implemented through Law no.6706 into Turkish law.